

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SZEKCIÓ

MRÚZ kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(3261/05. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2008. október 14.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
köörülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Mrúz kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Françoise Tulkens, *Elnök*,
Antonella Mularoni,
Ireneu Cabral Barreto,
Vladimiro Zagrebelsky,
Dragoljub Popović,
Sajó András,
Nona Tsotsoria, *bírák*

és Sally Dollé, *Hivatalvezető*,

2008. szeptember 23-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (3261/05. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Mrúz Sándorné („a kérelmező”) 2004. december 10-én terjesztett a Bíróság elé.

2. A kérelmezőt Barbalics I., Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt („a Kormány”) dr. Höltszl Lipót Képviselő képviselte az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumból.

3. 2007. december 5-én a Második Kamara Elnöke úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal. Arról is döntés született, hogy a kérelem érdeme és elfogadhatósága együttesen kerül megvizsgálásra (29. Cikk 3. bekezdés).

A TÉNYEK**AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI**

4. A kérelmező 1957-ben született és Budapesten él.

5. 1991. július 26-án a kérelmező pert indított egy biztosító társaság ellen, kártérítést követelve azon sérülések miatt, amelyeket egy közúti baleset során szenvedett el. A jogvita alapvetően a fizetendő kártérítés összegével volt kapcsolatos.

6. Két szakvélemény beszerzését és számos tárgyalást követően 1997. november 5-én a Fővárosi Bíróság ítéletet hozott. 2000. március 9-én a Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezte a határozatot.

7. A megismételt eljárásban 2002. február 5-én a Fővárosi Bíróság havi járadékot és 8,2 millió forint kártérítést ítélt meg a kérelmező számára.

8. 2004. április 28-án a Legfelsőbb Bíróság fellebbviteli tanácsa a határozatot módosítva csökkentette az összeget. Ez a határozat jogerőssé vált és 2004. június 28-án kézbesítésre került.

9. 2004. szeptember 14-én a Legfelsőbb Bíróság elutasította a kérelmező ítélet kijavítása iránti kérelmét arra hivatkozva, hogy a kérelmező állításai nem elírással, hanem a tények értékelésével voltak kapcsolatosak.

10. A polgári perrendtartásról szóló törvény 273. § alapján lefolytatott előzetes vizsgálat során a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati tanácsa 2004. október 1-jén érdemi vizsgálatra alkalmatlannak találta a kérelmező felülvizsgálati kérelmét. A tanács lényegében a polgári perrendtartásról szóló törvény 270. § (2) bekezdésének a szóban forgó időszakban hatályos szövegére támaszkodott, amely szerint jogerős határozat anyagi jogszabályt sértő voltának felülvizsgálatára csak abban az esetben kerülhetett sor, ha a felülvizsgálatot a bíróság a joggyakorlat egysége és továbbfejlesztése érdekében szükségesnek ítélte. A határozatot 2004. november 3-án kézbesítették a kérelmező számára.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

12. A kérelmező panaszolta, hogy az első eljárás hossza (ld. fenti 5-10. bekezdést) összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. A 6. Cikk 1. bekezdése kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy ... bíróság ... ésszerű időn belül ... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában ...”

13. A Kormány vitatta a panaszt.

14. A figyelembe veendő időszak csak 1992. november 5-én kezdődött, amikor az egyéni panasz jogának Magyarország általi elismerése hatályba lépett. Az azóta eltelt idő ésszerű voltának megítéléséhez azonban figyelembe kell venni az eljárás azon időpontbeli állapotát is. A Bíróság észrevételezi, hogy 1992. november 5-én az eljárás már több mint tizenöt hónapja folyamatban volt.

A szóban forgó időszak 2004. június 28-án zárult le (ld. fenti 8. bekezdés). Ilyen módon három bírósági szinten csaknem tizenegy évig és nyolc hónapig tartott.

A. Elfogadhatóság

15. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

16. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII). Ez utóbbi kritériumot illetően a Bíróság megjegyzi, hogy közúti balesetek áldozatainak járó kártérítés megítélésével kapcsolatos jogvitákban különleges szorgalommal kell eljárni (ld. többek között *Silva Pontes v. Portugal*, judgment of 23 March 1994, Series A no. 286-A, 15.o. 39. bek.).

17. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

18. A benyújtott dokumentumokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogára figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy az eljárás túlzottan hosszú volt, és nem felelt meg az "ésszerű idő" követelményének.

Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

19. A kérelmező a második eljárás hosszát is panaszolta (ld. fenti 11. bekezdés). A Bíróság észrevételezi, hogy ez az ügy két bírósági szinten megközelítőleg három évig tartott. Ez a késedelem nem tekinthető ésszerűtlennek. Ebből következően a panasznak ez a része nyilvánvalóan alaptalan a 35. Cikk 3. bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

20. A kérelmező továbbá előterjesztette, hogy a kijavításról szóló 2004. szeptember 14-i, és a felülvizsgálattal kapcsolatos, 2004. október 1-i határozat a 13. Cikk megsértését jelentette.

A kijavítás iránti kérelem elutasítását illetően a Bíróság úgy véli: az ügyiratok alapján nincs jele annak, hogy a Legfelsőbb Bíróság elfogult lett volna, vagy hogy a határozatot önkényesen hozta volna meg. Ezért alaptalanság miatt ezt a panaszt is el kell utasítani az Egyezmény 35. Cikkének 3. és 4. bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem elutasítását illetően a Bíróság észrevételezi, hogy a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a kérelmező ügyében nem merült fel fontos, közérdekű jogkérdés, ami a felülvizsgálat elvégzésének feltétele volt. A Bíróság továbbá észrevételezi, hogy amennyiben valamely legfelsőbb bíróság jogalap hiányára hivatkozva utasítja el egy ügy felülvizsgálatát, akkor nagyon korlátozottá válik azon érvek köre, amelyek kielégítik az Egyezmény 6. Cikke által támasztott követelményeket (ld. mutatis mutandis *Nerva and Others v. the United Kingdom* (dec.), no. 42295/98, 11 July 2000). Ez az elv alkalmazandó a magyar Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmekkel kapcsolatos határozataira is (*Jaczkó kontra Magyarország*, 40109/03. sz. kérelem, 29. bekezdés, 2006. július 18.). Mivel semmilyen jel nem utal önkényességre, a Bíróság úgy véli, hogy a panasz nyilvánvalóan alaptalan a 35. Cikk 3. bekezdése szerinti értelemben, ezért azt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

21. Végezetül a kérelmező panasolta, hogy a számára megítélt kártérítési összeg Legfelsőbb Bíróság általi csökkentése tulajdontól való megfosztásnak minősül, amely sérti az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkét. A Bíróság azonban meggyőződött arról, hogy a panasz semmilyen jogsértést nem tár fel a kérelmező Egyezményben biztosított jogai vonatkozásában, mivel önkényességnek nincs jele az ügyben, amely magánfelek közötti jogvitával volt kapcsolatos. Ezért megalapozatlanság miatt ezt a panaszt is el kell utasítani az Egyezmény 35. Cikkének 3. és 4. bekezdése alapján.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

22. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Kár

23. A kérelmező 140000 euró vagyoni és 28000 euró nem vagyoni kártérítést követelt.

24. A Kormány vitatta az igényt.

25. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. A Bíróság azonban úgy véli, hogy a kérelmező bizonyos mértékű nem vagyoni kárt szenvedett. Méltányossági alapon a Bíróság 8000 eurót ítél meg a kérelmező számára ilyen címen.

B. Költségek és kiadások

26. A kérelmező további 8000 eurót kért a hazai bíróságok előtti eljárás során felmerült költségek és kiadások megtérítésére.

27. A Kormány nem nyilvánított véleményt a kérdéssel kapcsolatban.

28. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak akkor jogosult a költségek és kiadások megtérítésére, hogyha bizonyítja, hogy azok ténylegesen és szükségszerűen merültek fel, és összegüket tekintve ésszerűek. A jelen ügyben, a birtokában lévő információkra és a fenti kritériumokra figyelemmel, a Bíróság elutasítja a hazai eljárással kapcsolatos költségterítési igényt.

C. Késedelmi kamat

29. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Az első eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatóvá, a kérelem többi részét elfogadhatatlanná *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 8000 (nyolcezer) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;

(b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;

4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2008. október 14-én, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Sally Dollé
Hivatalvezető

Françoise Tulkens
Elnök